

در فروردین‌ماه سال آینده هم‌زمان با سالروز میلاد حضرت فاطمه زهرا(س) که مصادف با ایام میلاد امام راحل نیز هست، همایشی با هدف بزرگداشت مرحوم خدیجه ثقیی همسر امام خمینی(ره) برگزار و سه کتاب درباره آن مرحومه منتشر می‌شوند. براساس مجموعه دست‌نوشته‌ها، نامه‌ها و خاطرات برج‌مانده از مرحومه ثقیی، زندگینامه ایشان توسط برادرش تدوین شده که در قالب کتابی با عنوان «بانوی انقلاب، خدیجه دیگر» در ۸۰۰ صفحه منتشر خواهد شد. همچنین «زندگینامه توصیفی بانوی انقلاب» نیز براساس خاطرات و اسناد بر جای مانده به قلم سیدعلی قادری در دو جلد ۵۵۰ صفحه‌ای در دست انتشار قرار دارد.

دیدگاه

به بهانه اعلام آثار راه یافته به مرحله دوم جایزه کتاب سال

کتاب در فصل جوایز

سجاد صدقات

S.sedaghat@fdn.ir

«جایزه کتاب سال با اهداف ارتقای فرهنگ جامعه اسلامی، حفظ استقلال و هویت فرهنگی و حمایت و تشویق مولفان، مترجمان و مصححان و ناشران متعهد کشور برگزار می‌شود.» این جملات، جملات ابتدایی فراخوان سی و دومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران است. فراخوانی که ۱۶ شهریور ۱۳۹۳ برای اولین بار منتشر شد و در روزهای بهمن امسال نیز برگزیدگان این جایزه مشخص خواهند شد. فراخوان جایزه کتاب سال شرایط شرکت در این جایزه را به کتاب‌هایی می‌داد که «برای اولین بار در سال ۱۳۹۲ منتشر شده باشند و کتاب‌های درسی و کمک‌درسی نباشند.» همچنین صاحبان آثار باید کتاب‌هایشان را تا ۳۱ شهریور ۹۳ به دبیرخانه این جایزه ارسال می‌کردند.

جایزه کتاب سال چیست؟

کتاب سال جمهوری اسلامی ایران عنوان جایزه‌ای دولتی است که هر ساله در بهمن ماه و طی روزهای برگزاری آیین‌های بزرگداشت انقلاب اسلامی، با تأیید نهایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به نویسندگان برگزیده در بخش‌های کلیات، فلسفه، اسلامی، فلسفه غرب، دین، علوم اجتماعی، زبان، علوم کاربردی، هنر، ادبیات و تاریخ اعطا می‌شود. البته استفاده از عنوان «کتاب سال» پیش از انقلاب هم سابقه دارد و جایزه کتاب سال در ایران برای اولین بار در سال ۱۳۳۴ و با عنوان «جایزه سلطنتی کتاب سال» به پدید آوردگان ۱۱ کتاب برگزیده که در سال ۱۳۳۲ منتشر شده بودند، اهدا شد. جایزه سلطنتی کتاب سال جایزه‌ای تقدی همراه با فرمان شاهنشاهی بوده که هر سال در روز اول فروردین و در مراسم سلام نوروز، توسط شخص شاه اعطا می‌شد. روند اعطای این جایزه از سال ۱۳۵۶ تا ۱۳۶۲ متوقف و از سال ۱۳۶۲ با نام جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران دوباره از سر گرفته شد. وظیفه برگزاری مراسم کتاب سال برعهده موسسه خانه کتاب ایران است. موسسه‌ای که به‌منظور توسعه کتاب و کتابخوانی، جشنواره‌های فرهنگی مختلفی در زمینه کتاب برگزار می‌کند. از سال ۱۳۷۲ جایزه دیگری نیز در سیاست‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گنجانده شد. این جایزه با عنوان جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، هم‌زمان با جایزه کتاب سال و در همان مراسم اعطا می‌شود.

نحوه ارزیابی کتاب‌ها

هر ساله کتاب‌های منتشرشده در سال قبل در رشته‌های مختلف و در سه بخش تالیف، ترجمه و تصحیح مورد ارزیابی جایزه کتاب سال قرار می‌گیرد. ارزشیابی کتاب‌ها در دو مرحله انجام و سرانجام رای نهایی صادر می‌شود. هیات داوران از میان استادان حوزه و دانشگاه و سایر صاحب‌نظران علمی و فرهنگی کشور به پیشنهاد اداره کل مراکز و روابط فرهنگی، تصویب معاون فرهنگی و تأیید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دعوت می‌شوند. گاه بنا به تشخیص هیات داوران، آثاری نیز به‌عنوان کتاب شایسته یا قابل تقدیر معرفی می‌شوند.

تغییر دبیر علمی جایزه کتاب سال

پس از روی کار آمدن دولت یازدهم سازوکار اهدای جوایز در حوزه کتاب تغییر کرد. در حالی که موسسه خانه کتاب تاپیش از این مسئولیت برگزاری چندین جایزه در حوزه کتاب را برعهده داشت اما با تعیین کارگروهی برای ساماندهی این جوایز، جایزه کتاب فصل حذف و جایزه جلال آل‌احمد و پروین اعتصامی هم به بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانیان واگذار شد. تصمیمی که تمام توجه خانه کتاب را روی جایزه کتاب سال و جایزه جهانی کتاب سال قرار داد. از سوی دیگر با این تغییرات نجفعلی حبیبی دبیر جوایز کتاب نیز از سمت خود استعفا داد و از سوی علی جنتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی محمدعلی مهدوی‌راد به‌عنوان دبیر علمی جایزه کتاب سال انتخاب شد. هر چند در سال جاری و در سی و دومین دوره این جشنواره ارزش مادی جایزه کتاب سال تغییری نداشته و همچنان همان ۵۰۰ سکه بهار آزادی در نظر گرفته شده است.

اعلام کتاب‌های راه یافته به مرحله دوم داوری

اکنون و در بهمن ماه ۱۳۹۳ به تدریج اسامی کتاب‌های راه یافته در گروه‌های مختلف به مرحله دوم داوری جایزه کتاب سال اعلام می‌شود. تقریباً از پایان دی‌ماه تا امروز ۹ اثر در گروه حدیث و فقه و اصول، ۱۲ اثر در گروه علوم قرآنی، ۹ اثر در گروه ترجمه، هشت اثر در گروه زبان، ۱۰ اثر در گروه نقد ادبی و در دو بخش تالیف و ترجمه، سه اثر در گروه علوم اجتماعی، دو اثر در گروه اقتصاد، دو اثر در گروه علوم سیاسی و یک اثر در گروه مدیریت به مرحله دوم راه پیدا کردند. در این میان در گروه علوم اجتماعی کتاب‌های «امنیت اجتماعی شده رویکرد اسلامی» نوشته اصغر افتخاری از نشر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، «پشت دریاها شهری است» اثر نعمت‌الله فاضلی از نشر تیسوا و «جامعه‌شناسی ایران» نوشته حمیدرضا جلاتی‌پور از نشر علم، آثار راه یافته به مرحله دومند. در گروه «علوم سیاسی» کتاب‌های «سیاست‌گذاری ساختار قدرت در ایران» نوشته عباس مصطفی‌زاد از دانشگاه تهران و جلد دوم «تاملی درباره ایران» اثر جواد طباطبایی از نشر مینوی خرد به مرحله دوم داوری سی و دومین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی رسیدند. سی و دومین جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی بهمن ماه امسال از سوی موسسه خانه کتاب برگزار می‌شود.

مابعدالطبیعه مشائی در گفت‌وگو با لیلیا کیانخواه

دانش ماندگار تمدن اسلامی

درباره فلسفه مشائی

در فلسفه ارسطویی و مشاء بیشتر بر استدلال و برهان تأکید می‌شود، در حالی که در فلسفه افلاطونی و فلسفه اشراق علاوه بر استدلال، کشف و شهود نیز راه دارد. در روش اشراقی برای تحقیق در مسائل فلسفی و مخصوصاً حکمت الهی تنها استدلال و تفکرات عقلی کافی نیست، سلوک قلبی و مجاهدات نفس و تصفیه آن نیز برای کشف حقایق ضروری و لازم است. تقسیم فلسفه به مشائی و اشراقی در عین اینکه یکی از تقسیمات فلسفه اسلامی است، در حقیقت پیروان ارسطو عموماً مشائی و پیروان افلاطون اشراقی نامیده می‌شوند. در وجه تنسیمی مشاء اقوال مختلفی گفته شده‌است. برخی علت این نامگذاری را عادت ویژه ارسطو در تدریس ذکر کرده‌اند. گفته می‌شود ارسطو هنگام تدریس فلسفه قدم می‌زده‌است. برخی نیز وجه آن را این دانسته‌اند که چون عقل و اندیشه این فلاسفه پیوسته در مشی و حرکت بوده فلسفه آنان به فلسفه مشاء مشهور شده، چراکه حقیقت فکر همان حرکت به سوی مقدمات و از مقدمات به سوی نتایج است. در میان فلاسفه اسلامی کندی، فارابی، ابن‌سینا، خواجه نصیر طوسی و ابن‌رشد اندلسی از بزرگان فلسفه مشائی شمرده می‌شوند. در جهان اسلام فلسفه مشاء با نام ابن‌سینا شناخته و آموزش داده می‌شود.

تعاریف مختلف از مابعدالطبیعه در کتاب مابعدالطبیعه ارسطو و عدم جمع‌بندی مشخص و بیان ارتباط دقیق این تعاریف با هم، باعث شده تا شارحان و مفسران آثار وی، در ادوار مختلف تاریخ، مواضع مختلفی را اتخاذ کنند و تعریفی را بر تعاریف دیگر ترجیح دهند. برتولاچی براساس اسناد تاریخی معتقد است که در دوره یونانی مابئی، مشهورترین تفسیر از تعریف مابعدالطبیعه در میان اکثر مفسران، بر اساس کتاب‌های آلفای بزرگ و اپسیلین بوده و بسیاری از متفکران و فلاسفه بزرگ از آن متأثر بوده‌اند.

به‌عنوان مثال اسکندر افروزیسی در شرح کتاب لامبدا، الهیات فلسفی را غایت مابعدالطبیعه دانسته علاوه بر این، مفسران اسکندرانی کتاب مقولات ارسطو (همانند آمونیوس، فیلوپونوس، المپیدروس و سیمپلیکیوس)، در طبقه‌بندی آثار ارسطو، نام الهیات (یعنی نام منتخب کتاب اپسیلین) را بر نام‌های دیگر دانش مابعدالطبیعه ترجیح دادند و آن را علم به امور غیرمادی دانسته‌اند. به همین دلیل است که در میان مفسران و شارحان کتاب مابعدالطبیعه، کتاب لامبدا نسبت به سایر بخش‌های آن اهمیت بیشتری پیدا کرده و تمایل به تفسیر انحصاری کتاب لامبدا در میان مفسران و شارحان متنطق بوده و این رأی است. آنچه از بررسی آثار مختلف کندی به دست می‌آید این است که او نیز در هیچ کدام از آثار خود به تعریف براساس موجود به‌طور مشخص اشاره نکرده و در همه آثار خود مابعدالطبیعه را علم به موجودات ماوراءطبیعی، بالخصوص خداوند تبارک و تعالی می‌داند. عدم وضوح

تعریف مابعدالطبیعه در آثار فلاسفه، موجب شده ابن‌سینا برای نخستین بار در تاریخ فلسفه، بحث از تعریف و موضوع مابعدالطبیعه را در نظام فلسفی خود، به صورت یک مساله فلسفی تنظیم کرده و موضوعیت موجود به‌طور مابو موجود را به سه طریق برای مابعدالطبیعه اثبات کند. علاوه بر ابن‌سینا، نقش فارابی در تعیین حدود مابعدالطبیعه چگونه قابل تبیین است؟ به‌منظور شناخت دقیق آرای ابن‌سینا و ابتکارات وی در این باره، لازم است تا میراث فلسفی‌ای که در اختیار او قرار گرفته، به دقت مورد بررسی قرار گیرد. یکی از مهم‌ترین منابع فکری که در اختیار ابن‌سینا قرار داشته، آثار ارزشمند فارابی است که از حدود ۳۰ سال قبل از تولد ابن‌سینا وفات یافته و تأثیر فراوانی بر نظام مابعدالطبیعی سینی و شکل‌گیری آرای فلسفی او داشته است. یکی از مهم‌ترین بخش‌های این طرح، بررسی تعریف مابعدالطبیعه در آثار فارابی است.

فارابی برخلاف ابن‌سینا، در آثار مختلف خود که به نظر می‌رسد متعلق به دوره‌های مختلف حیات فکری او باشند، در مورد مسائل مختلف فلسفی دارای آرای متفاوت و گاهی متناقض است. دلیل این امر این است که فارابی به‌عنوان مؤسس فلسفه اسلامی در ابتدای راه فلسفه اسلامی بوده و همان‌گونه که مولف مقاله «معنای ماهیت در آثار فارابی» بیان می‌کند، برای فارابی به‌عنوان واسطه‌ای میان میراث فلاسفه یونانی و ابن‌سینا، هنوز اصطلاحات فلسفی استقرار و اشتها را پیدا نکرده‌اند. و جوانب و لوازم آن هویدا نشده است.

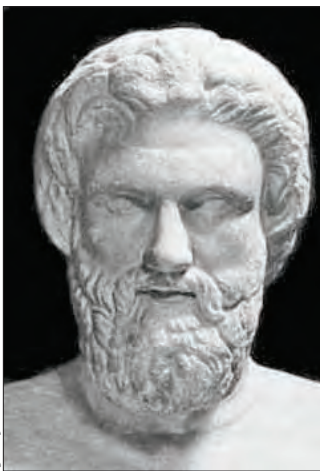
مناجیلار

ابن‌سینا

فارابی

ارسطو

سیرانوش موسوی

S.mosavi@fdn.ir

لیلیا کیانخواه متولد ۲۷ فروردین ۵۶ تهران است. وی که دکترای خود را در سال ۹۰ از دانشگاه تربیت مدرس گرفته، در حوزه‌های پژوهشی فلسفه مشاء و کلام معتزلی مشغول به فعالیت است. او عضو هیات علمی موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران نیز هست و در این گفت‌وگو به مابعدالطبیعه مشائی می‌پردازد.

نظر شما درباره حکمت مشاء در قیاس با حکمت متعالیه چیست؟

امروزه در میان علاقه‌مندان و طرفداران فلسفه اسلامی، حکمت متعالیه دارای جایگاه و پژه‌ای است. اما نباید از نظر دور داشت که رشد و بالندگی حکمت متعالیه مدیون اصول ارزشمندی است که بسیاری از آنها ریشه در حکمت مشاء – یعنی تعلیم ابن‌سینا و فارابی – دارد. بنابراین، باید توجه داشت که بدون فهم اصول و تعلیم مشائی نمی‌توان به درک دقیقی از حکمت متعالیه دست یافت و علاوه بر این، با توجه به اینکه حکمت مشاء خود نظام فلسفی مستقلی است، مطالعه و تحقیق در آثار فارابی و ابن‌سینا به‌عنوان پایه‌گذاران فلسفه اسلامی و نشان‌دادن قابلیت‌ها و ظرفیت‌های آن، موجب شناخت بیشتر مبانی و ریشه‌های فلسفه اسلامی و پیشرفت و ترقی آن می‌شود.

مابعدالطبیعه در نظام مفاهیم فلاسفه تمدن اسلامی چگونه فهمیده می‌شود؟

غالب فلاسفه بزرگ اسلامی، مابعدالطبیعه را علم موجود به‌طور موجود و موجود دانسته و آن را با محوریت وجود و وجود تعریف می‌کنند. ابن‌سینا نیز در بیشتر آثار خود، مابعدالطبیعه را دانش موجود به‌طور موجود دانسته و معتقد است مابعدالطبیعه به جهت اطلاع موضوع عشق، شایستگی بحث و بررسی همه موجودات عالم از جهت وجودشان را دارد. از آنجا که مطالعه و بررسی کتاب مابعدالطبیعه ارسطو نیز نشان می‌دهد که وی در کتاب گاما، مابعدالطبیعه را دانش موجود به‌طور موجود می‌داند، ممکن است چنین تصور شود که در طول تاریخ فلسفه، از ارسطو تا ابن‌سینا، تعریف مابعدالطبیعه بر محور وجود مطلق بوده و این رأی از طریق آراء و آثار فلاسفه یونانی و یونانی مابئی به سیرزمین‌های اسلامی منتقل شده و در نهایت در اختیار ابن‌سینا قرار گرفته است. ولی با مطالعه و بررسی دقیق آثار فلاسفه اسلامی مقدم بر ابن‌سینا و فلاسفه یونانی و یونانی مابئی متأخر بر ارسطو، می‌توان گفت که وجود

کتاب

علم، دین و فلسفه

کتاب «علم، دین و فلسفه» نتیجه سلسله‌نشست‌هایی با حضور مهدی گلشنی و جمعی از صاحب‌نظران حوزه فلسفه علم و دین است که می‌کوشد میان علم و فلسفه، رابطه و پیوندی منطقی و مستدام برقرار کند. این کتاب در هفت فصل تدوین شده است که عبارتند از: «علم و فلسفه»، «فلسفه علم»، «علم و دین»، «علم دینی»، «تکنولوژی و فلسفه تکنولوژی»، «وضعیت کنونی علم در کشور» و «جهانی‌شدن». این کتاب از سوی انتشارات کانون اندیشه جوان به بهای ۱۰ هزار تومان منتشر شده است.

فصلنامه

علوم انسانی اسلامی صدا

شماره ۱۱ و ۱۲ فصلنامه تخصصی مجله علوم انسانی اسلامی صدا منتشر شد. این شماره که مربوط به پاییز و زمستان ۹۳ است، با چهار پرونده با عناوین تمدن‌سازی نوین اسلامی، گزارش دومین کنگره بین‌المللی علوم انسانی اسلامی، گزارش علمی هم‌اندیشی کنگره علوم انسانی در بیروت و بخش پایانی مناظره مکتوب علمی پایا و حسین سوزنچی منتشر شد.

نشر

انسان کامل در متون عرفانی اسلامی

کتاب «انسان کامل در متون عرفانی اسلامی» نوشته سیدابوالحسن مخزن‌موسوی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و دانشگاه بین‌المللی اهل بیت منتشر شد. «انسان کامل در لغت و در قرآن»، «انسان کامل در قرآن»، «انسان کامل در مکاتب و ادیان دیگر» و... بخش‌هایی از مطالب این کتاب را تشکیل می‌دهد. تعلیم مکتب کتفوسیوس، تعلیم دین زرتشت، تعلیم مانویت، عقاید مسیحیت، انسان کامل در انجیل، تعریف خلافت، خلافت در قرآن کریم، مفهوم نجات در اسلام و مباحثی از این دست، از دیگر مطالب این کتاب است.

آگهی مزایده عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان در نظر دارد یک باب مغازه واقع در محل هتل دانش خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی و انعقاد قرارداد اجاره به اشخاص واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند ظرف مدت ۱۰ روز از مزایده درج آگهی با مراجعه به وبسایت این دانشگاه به آدرس www.Damghaniau.ac.ir نسبت به دریافت اوراق مزایده اقدام نمایند و پس از تکمیل اوراق، آن را از طریق پست پیش‌تاز به نشانی دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان، واحد امور حقوقی ارسال نمایند. ضمناً واریز مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال بابت دریافت اوراق مزایده به حساب شماره ۰۱۰۵۹۶۲۵۹۶۰۰۳ این دانشگاه (قابل واریز در کلیه شعب بانک ملی ایران) و ارسال رسید آن به همراه سایر مدارک الزامی می‌باشد. روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

آگهی مزایده عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان در نظر دارد مجموعه هتل دانش و رستوران هتل خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی و انعقاد قرارداد اجاره به اشخاص واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ درج آگهی با مراجعه به وبسایت این دانشگاه به آدرس www.Damghaniau.ac.ir نسبت به دریافت اوراق مزایده اقدام نمایند و پس از تکمیل اوراق، آن را از طریق پست پیش‌تاز به نشانی دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان، واحد امور حقوقی ارسال نمایند. ضمناً واریز مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال بابت دریافت اوراق مزایده به حساب شماره ۰۱۰۵۹۶۲۵۹۶۰۰۳ این دانشگاه (قابل واریز در کلیه شعب بانک ملی ایران) و ارسال رسید آن به همراه سایر مدارک الزامی می‌باشد. روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

آگهی مزایده عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان در نظر دارد دو باب خوابگاه دانشجویی پسران خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی و انعقاد قرارداد اجاره به اشخاص واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ درج آگهی با مراجعه به وبسایت این دانشگاه به آدرس www.Damghaniau.ac.ir نسبت به دریافت اوراق مزایده اقدام نمایند و پس از تکمیل اوراق، آن را از طریق پست پیش‌تاز به نشانی دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان، واحد امور حقوقی ارسال نمایند. ضمناً واریز مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال بابت دریافت اوراق مزایده به حساب شماره ۰۱۰۵۹۶۲۵۹۶۰۰۳ این دانشگاه (قابل واریز در کلیه شعب بانک ملی ایران) و ارسال رسید آن به همراه سایر مدارک الزامی می‌باشد. روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

آگهی مناقصه عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان در نظر دارد امور طبخ و توزیع غذای دانشجویی خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به اشخاص واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ درج آگهی با مراجعه به وبسایت این دانشگاه به آدرس www.Damghaniau.ac.ir نسبت به دریافت اوراق مناقصه اقدام نمایند و پس از تکمیل اوراق، آن را از طریق پست پیش‌تاز به نشانی دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان، واحد امور حقوقی ارسال نمایند. ضمناً واریز مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال بابت دریافت اوراق مناقصه به حساب شماره ۰۱۰۵۹۶۲۵۹۶۰۰۳ این دانشگاه (قابل واریز در کلیه شعب بانک ملی ایران) و ارسال رسید آن به همراه سایر مدارک الزامی می‌باشد. روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان